

5
4
21812
10:30.

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

02.08.2012

Θέμα: Ο ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΜΕΝΟΣ ΣΦΑΓΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ

Η κοινωνική προστασία των πιο ευπαθών και ευάλωτων κατηγοριών στην Ελλάδα διαχρονικά εμφανίζει πολύ σοβαρές ελλείψεις. Η αντιμετώπιση της αναπηρίας, της ασθένειας, η στήριξη της μητρότητας αλλά και της ανεργίας εκτός των επιμέρους διαφορών τους έχουν ως κοινό παρονομαστή τα πολύ χαμηλά επίπεδα παροχών, την έλλειψη δημόσιων υποδομών αλλά και την απουσία συνολικής και συντονισμένης αντιμετώπισης των κοινών προβλημάτων.

Από την πλευρά της προστασίας από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, τα επιδόματα είναι ανεπαρκή, σποραδικά και υπόκεινται σε προϋποθέσεις που λειτουργούν όχι τόσο για να καθορίσουν τους δικαιούχους αλλά για να αποκλείσουν μια σημαντική μερίδα από τα δικαιώματά τους. Από την πλευρά των προνοιακών επιδομάτων για την καταπολέμηση της φτώχειας και φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού, οι συνεχιζόμενες πολιτικές των διαδοχικών κυβερνήσεων ωθούν τα πιο ευάλωτα στρώματα της κοινωνίας στο κοινωνικό περιθώριο.

Στις προϋπάρχουσες ανεπάρκειες και στρεβλώσεις των ακολουθούμενων πολιτικών για τα κοινωνικά και προνοιακά επιδόματα, η οικονομική κρίση των τελευταίων ετών συνδυάστηκε με τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές εντός και εκτός των Μνημονίων. Αποτέλεσμα αυτού του εκρηκτικού οικονομικού, πολιτικού και κοινωνικού μείγματος είναι η κοινωνική εξαθλίωση των ήδη φτωχών αλλά και η τάση γενικευμένης φτωχοποίησης μιας πλειοψηφικής μερίδας της ελληνικής κοινωνίας.

Τα σενάρια περικοπών, μειώσεων και καταργήσεων όλου του φάσματος των κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων, όμως, που διακινούνται μετεκλογικά από κυβερνητικά χείλη και δημοσιεύονται στα μέσα ενημέρωσης είναι εξαιρετικά ανησυχητικά.

Σε πλήρη αναντιστοιχία με τις προεκλογικές τους δεσμεύσεις και τις εκρηκτικές κοινωνικές ανάγκες, οι διαδοχικές κυβερνήσεις των Μνημονίων έχουν αφοσιωθεί στην απορρύθμιση του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και στο δραστικό περιορισμό όσων προνοιακών δομών επιβίωναν πριν από την εκδήλωση της κρίσης. Ο δημοσιονομικός χαρακτήρα «εξορθολογισμός» των κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων αποτελεί υποχρέωση πρώτης προτεραιότητας που απορρέει από το Μνημόνιο (σε συνδυασμό με τη μείωση των συντάξεων αναπηρίας σε όχι περισσότερο από το 10 τοις εκατό του συνολικού αριθμού των συντάξεων) και κοστολογείται σε 2 έως 3 δισ. ευρώ (1% - 1,5% του ΑΕΠ) μέχρι το 2015.

Ιδιαίτερη είναι η ανησυχία των ωφελουμένων αφού από το έτος 2011 η χορήγηση των προνοιακών επιδομάτων βρίσκεται κυριολεκτικά στον αέρα. Υπενθυμίζουμε ότι για τετραετίες 2003-2007 και 2008-2011 βάσει των KYA 197/TB'/-6-8-2003 και 931/TB'/21-5-2008 αντίστοιχα είχαν προβλεφθεί οι ποσοστιαίες αυξήσεις για κάθε κατηγορία αναπηρίας βάσει των αναγκών της κάθε αναπηρίας γεγονός το οποίο δεν έχει επαναληφθεί για την τρέχουσα περίοδο. Τουναντίον καθιερώθηκε ένα σύστημα απογραφής το οποίο έθεσε σε απίστευτη ταλαιπωρία τους δικαιούχους με κύριο στόχο να παρουσιαστούν στοιχεία τα οποία δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα αλλά ικανοποιούν τους απεχθείς μνημονιακούς όρους.

Στόχος των αντιασφαλιστικών νομοθετημάτων που θεσμοθετήθηκαν και αυτών που θα επιχειρηθεί να υιοθετηθούν δεν είναι, όμως, μόνο ο δραστικός περιορισμός των κοινωνικών δαπανών του κράτους. Στον τομέα της κοινωνικής προστασίας, η ελληνική κρίση χρέους αποτέλεσε μια εξαιρετική ευκαιρία για την ελάφρυνση του κόστους των εργοδοτών και την μετατόπιση των θυσιών στον κόσμο της εργασίας. Οι περικοπές στις δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης σε συνδυασμό με αυξανόμενη και ανεμπόδιστη εισφοροδιαφυγή επιφέρουν εξοικονομήσεις εις βάρος των δικαιούχων και εξοικονομήσεις σε όφελος των εργοδοτών με τις οποίες η κυβέρνηση δείχνει τον απροκάλυπτα ταξικό της χαρακτήρα.

Πέραν από τη δυσανάλογη συμβολή των εργαζόμενων στην πολιτική εσωτερικής υποτίμησης, στόχος των μνημονιακών επιθέσεων στο κοινωνικό κράτος ήταν και παραμένει η αλλοίωση του κοινωνικού και αλληλέγγυου χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης και η απονομψιοποίηση των κοινωνικών δικαιωμάτων και των χειραφετησιακών αποτελεσμάτων τους.

Ο διακηρυσσόμενος από τη συγκυβέρνηση «εξορθολογισμός» δεν είναι τίποτα άλλο παρά η ρητορεία που επιχειρεί να αποδομήσει ό,τι έχει μείνει όρθιο από τα 3 χρόνια εφαρμογής των μνημονιακών πολιτικών. Ασφαλώς, υπάρχουν περιθώρια ορθολογικότερης κατανομής των πόρων των κοινωνικών επιδομάτων ή σωστότερου σχεδιασμού της λογικής τους, αλλά η στόχευση της κυβέρνησης είναι η απαξίωση των ήδη ελάχιστων δομών κοινωνικής προστασίας και όχι η ενίσχυσή τους ή η άρση των στρεβλώσεων. Αντίστοιχα, η λογική του «ενός επιδόματος» ασθενείας, αναπηρίας ή οικογενειακού, επειδή είναι κατ'ουσίαν δημοσιονομικής και όχι κοινωνικής λογικής, δε μπορεί να συμβάλλει στην απλοποίηση του συστήματος αλλά αντιμετωπίζει υπεραπλουστευτικά την πολλαπλότητα των αναγκών και των καταστάσεων με τις οποίες έρχονται αντιμέτωποι οι υποψήφιοι δικαιούχοι, ενώ οδηγεί σε ένα ισοπεδωτικό τσεκούρωμα των επιδομάτων προς τα κάτω.

Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι, παράλληλα, το ότι η απονομή ενός επιδόματος αναπηρίας εξετάζεται να συνδυάζεται από αυστηρά περιουσιακά κριτήρια με τρόπο ώστε η στήριξη της αναπηρίας να γίνεται στήριξη μόνο της φτωχής αναπηρίας. Ακόμα προβληματικότερη είναι η εξεταζόμενη σύνδεση των επιδομάτων από την τεκμαιρόμενη περιουσία όλης της οικογένειας, θεσμοθετώντας και ενισχύοντας την εξάρτηση των ευπαθών αυτών κοινωνικών κατηγοριών –ακόμα περισσότερο- από τον οικογενειακό τους κύκλο και ενισχύοντας την άτυπη φροντίδα έναντι των δημόσιων υποδομών που θα προωθούσαν αποτελεσματικότερα την ένταξή τους στην κοινωνία με καλύτερους όρους.

Ενδεικτική του κατ'επίφασην εξορθολογισμού κατά το σχεδιασμό των επιδομάτων είναι η παντελής απουσία πρόβλεψης κάποιου πρόσθετου πόρου (πχ. Μέσω κοινωνικής φορολογίας των επιχειρήσεων) για την ενίσχυση όσων κατά την κυβέρνηση έχουν πραγματικά ανάγκη. Όσον αφορά την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει μία σημαντική πηγή πρόσθετων εσόδων παρατηρούμε για πολλοστή φορά την έλλειψη συγκεκριμένων δεσμεύσεων και τη μετάθεση της λήψης μέτρων στο μέλλον.

Επικοινωνιακά η κυβέρνηση προσπαθεί να δικαιολογήσει και να νομιμοποιήσει πολιτικά τα μέτρα που έρχονται σε προφανή αντίθεση με τις προεκλογικές και προγραμματικές δεσμεύσεις με επίκληση των συχνών και μεγάλων διαστάσεων κρουσμάτων απάτης εις βάρος των φορέων πρόνοιας και των ασφαλιστικών ταμείων. Ήδη από το 2010 η προηγούμενη κυβέρνηση με τους αντίστοιχους Υπουργούς Εργασίας και Υγείας χρησιμοποίησε κραυγαλέες περιπτώσεις κυκλωμάτων, που χρησιμοποιώντας πλαστά πιστοποιητικά παρουσίαζαν ως δικαιούχους επιδομάτων αναπηρίας.

Τα σχετικά κρούσματα εμφανίστηκαν σε διάφορες περιοχές της χώρας και χρησιμοποιήθηκαν μεθοδικά για να νομιμοποιήσουν στα μάτια της κοινής γνώμης τις επιδιωκόμενες περικοπές. Ως αποτέλεσμα, η απαξιωτική ορολογία «ανάπηρος - μαϊμού» έγινε μέρος ενός δημόσιου διαλόγου χαμηλού επιπέδου ο οποίος κουκουλώνει τα πελατειακά χαρακτηριστικά ενός φαινομένου χρόνιας διαφθοράς με κομματικό χρώμα και άρωμα από το γνωστό δικομματικό σκηνικό.

Από τα παραδείγματα που είδαν το φώς της δημοσιότητας είναι φανερό ότι έχουμε να κάνουμε με περιπτώσεις συνδιαλλαγής, με κομματικούς και πολιτικούς παράγοντες που φέρνουν πελάτες αντί για πολίτες και μάλιστα επ'ευκαιρία εκλογών στην τοπική αυτοδιοίκηση. Όμως, η αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου δεν μπορεί να γίνει με το να στιγματίζουμε ευάλωτα στρώματα της κοινωνίας αλλά με το να κοπεί μόνιμα το απόστημα της διαπλοκής κομματικών και ψηφοθηρικών συμφερόντων με το διοικητικό και πολιτικό κομματικό μηχανισμό.

Η επιχειρούμενη από την προηγούμενη Κυβέρνηση μείωση αναπήρων μέσω ενός νέου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστών Αναπηρίας (μείωση ποσοστών αναπηρίας για μεταμοσχευμένους ήπατος, ινσουλινοεξαρτώμενους διαβητικούς, θαλασσαιμικούς κ.λπ) αποτελεί τρανό παράδειγμα του σφαγιασμού στην κυριολεξία των ατόμων με αναπηρία. Βεβαίως ο πίνακας αυτός όπως δημοσιεύτηκε με ταχύτατες διαδικασίες από την Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο ΦΕΚ 2611/ΤΒ' /2011 τροποποιήθηκε και πάλι με ταχύτατες διαδικασίες δημοσιευμένος στο ΦΕΚ 1506/ΤΒ' /4-5-2012 δύο μόλις ημέρες πριν τις εθνικές εκλογές της 6^η Μαΐου. Ο νέος τροποποιούμενος Πίνακας της 4^η Μαΐου διόρθωσε μεν κάποιες κραυγαλέες αδικίες, αλλά συνεχίζει να βρίθει από αντιεπιστημονικούς όρους και δεδομένα. Γνωρίζετε όμως ότι ο Πίνακας Προσδιορισμού Ποσοστών Αναπηρίας αποτελεί κύριο και το ουσιαστικότερο εργαλείο για ένα αξιόπιστο και διαφανές σύστημα πιστοποίησης και αξιολόγησης της Αναπηρίας προς όφελος του Πολίτη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ΕΚΜ μαχόμενος συστηματικά και αδιάλειπτα για ένα δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που θα έχει κοινωνικό, αλληλέγγυο και αναδιανεμητικό χαρακτήρα είναι αντίθετος σε κάθε προσπάθεια να γίνει το σύστημα κοινωνικής προστασίας δεκανίκι των ασφαλιστικών εταιρειών υγείας και γήρατος.

Για το λόγο αυτό, ο ΣΥΡΙΖΑ ΕΚΜ θα συγκρουσθεί με τις πολιτικές δυνάμεις που αποπειρώνται να υποβιβάσουν τη συλλογική ανταποδοτικότητα και την αλληλεγγύη των γενεών σε ατομική διαχείριση αποταμιευτικού χαρακτήρα.

Ταυτόχρονα, η υλοποίηση των διεκδικήσεων του ΣΥΡΙΖΑ ΕΚΜ για αξιοπρεπές εγγυημένο εισόδημα σε όσους και όσες πλησιάζουν το όριο της φτώχειας είναι η μόνη κοινωνικά αξιοπρεπής και οικονομικά αποτελεσματική διέξοδος από το φαύλο κύκλο στιγματισμού και περιθωριοποίησης. Η υιοθέτηση των κατατεθειμένων προτάσεων μας για τη στήριξη των ανέργων γίνεται μέρα με τη μέρα πιο επιτακτική και επείγουσα.

Επειδή τα ευάλωτα κοινωνικά στρώματα της κοινωνίας έχουν ήδη βιώσει με βίαιο τρόπο τις συνέπειες της εμμονής στην εφαρμογή αποτυχημένων συνταγών εξόδου από την οικονομική κρίση.

Επειδή η κυβέρνηση φέρεται να έχει συμφωνήσει με την τρόικα τη δραστική μείωση των κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων με κίνδυνο να περιπέσουν τα ΑμεΑ και οι ευπαθείς ομάδες που τα δικαιούνται στην απόλυτη φτώχεια.

Επειδή η χορήγηση των προνοιακών και κοινωνικών επιδομάτων στα ΑμεΑ και σε άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες καθυστερεί επί μήνες με συνεχή χρονική μετάθεση της λύσης του προβλήματος, με αποτέλεσμα να τίθεται θέμα επιβίωσης των ιδίων και των οικογενειών τους.

Επειδή χιλιάδες ΑμεΑ είναι εγκλωβισμένα σε λίστες αναμονής και περιμένουν επί μήνες να κριθούν από τα ΚΕΠΑ (Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας) του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για την πιστοποίηση της αναπηρίας τους και για τον καθορισμό των ποσοστών της, με αποτέλεσμα να μην έχουν αυτό το διάστημα ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, να μην τους χορηγούνται οι συντάξεις/επιδόματα αναπηρίας και άλλες κοινωνικές παροχές που δικαιούνται και να κινδυνεύουν οι ίδιοι/ίδιες και οι οικογένειές τους με απόλυτη οικονομική εξαθλίωση.

Επειδή οι προϋποθέσεις για την απονομή του ΕΚΑΣ έχουν ήδη αναθεωρηθεί επί το αυστηρότερο από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Επειδή, αν αναιρεθεί από τις ανταποδοτικές παροχές η αλληλεγγύη μεταξύ εργαζομένων και μεταξύ των γενεών, η ασφάλιση δεν είναι πια κοινωνική αλλά μιμείται τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Επειδή τα κυκλώματα εξαπάτησης και πλαστογραφίας δεν αντιμετωπίζονται με την ενοχοποίηση των δικαιούχων για επικοινωνιακούς λόγους αλλά με εφαρμογή των νόμων και πολιτική βούληση για εσωτερική κάθαρση στους κομματικά διαπλεκόμενους μηχανισμούς.

Επειδή αναδιαπραγμάτευση και απαγκίστρωση από το Μνημόνιο, που τα τρία κόμματα της συγκυβέρνησης (ΝΔ – ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ) υποσχέθηκαν στο λαό προεκλογικά, δεν μπορεί να νοείται ως πιστή εφαρμογή των όρων του ειδικά για όσους έχουν περισσότερο ανάγκη την ανατροπή του.

 Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός:

1. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί για να χορηγηθούν άμεσα στα ΑμεΑ τα κοινωνικά και προνοιακά επιδόματα που δικαιούνται και για την άμεση υγειονομική κρίση της αναπηρίας τους και των ποσοστών της από τα αρμόδια ΚΕΠΑ (Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας) του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ;
2. Η κυβέρνηση θα προχωρήσει στις περικοπές κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων, που φέρεται να έχει συμφωνήσει με την τρόικα, στέλνοντας στη φτώχεια και στην εξαθλίωση τα ΑμεΑ και άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και τις οικογένειές τους;
3. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης να περικοπούν με βάση εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια δεκάδες χιλιάδες δικαιούχοι από κοινωνικά και προνοιακά επιδόματα που ήδη λαμβάνουν;
4. Διατίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει σε ποσοτικά προσδιορισμένες περικοπές των αναπηρικών συντάξεων;
5. Θα συνεχιστεί η πολιτική εξατομίκευσης και ιδιωτικοποίησης των ανταποδοτικών παροχών, που υιοθετήθηκε για τις συντάξεις και την υγεία για τις άλλες κοινωνικές παροχές που θεμελιώνονται σε προηγούμενη ασφάλιση των εργαζομένων;
6. Θα αναζητήσει η κυβέρνηση μόνιμους νέους πόρους για τη στήριξη των ευπαθών ομάδων με σταθερές δομές υπηρεσιών και ποιοι θα είναι αυτοί;
7. Διατίθεται η Κυβέρνηση να επανασυστήσει την Επιστημονική Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 3863/2010 για να προχωρήσει στον καθορισμό των αναπηριών και χρονίων παθήσεων που είναι μόνιμες και μη αναστρέψιμες, προκειμένου να συμπληρωθεί επαρκώς η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3846/2010 και να σταματήσει η απαράδεκτη συνεχής επανεξέταση ατόμων με αναπηρία; Επίσης για να προχωρήσει στον καθορισμό αξιόπιστου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστών Αναπηρίας αποδεκτού από την Ιατρική και επιστημονική κοινότητα ώστε να σταματήσει η διαπλοκή και να μπει φραγμός σε αδιαφανείς διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για να δικαιολογούνται ελλιπείς και αντικοινωνικές πολιτικές;
8. Διατίθεται η Κυβέρνηση να προχωρήσει στον καθορισμό Ενιαίας Αρχής Πληρωμών προκειμένου να αποτρέψει το σύστημα διπλοεγγραφών και παράνομων μηχανισμών χορήγησης επιδομάτων προς ικανοποίηση και αιτήματος των φορέων του αναπηρικού κινήματος και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία);

Οι επερωτώντες βουλευτές

Στρατούλης Δημήτρης, Βουλευτής Β' Αθήνας

Αγαθοπούλου Ειρήνη- Ελένη, Βουλευτής Κιλκίς

Ζαχαριάς Κώστας, Βουλευτής Αρκαδίας

Ζερδέλης Γιάννης, Βουλευτής Λέσβου

Καραγιαννίδης Χρήστος, Βουλευτής Δράμας

Κουρουμπλής Παναγιώτης, Βουλευτής Β' Αθήνας

Κριτσωτάκης Μιχάλης, Βουλευτής Ηρακλείου

Κυριακάκης Βασίλης, Βουλευτής Φθιώτιδας

Μιχαλάκης Νίκος, Βουλευτής Καρδίτσας

Μπάρκας Κώστας, Βουλευτής Πρεβέζης

Μπόλαρη Μαρία, Βουλευτής Α' Αθήνας

Ξανθός Ανδρέας, Βουλευτής Ρεθύμνου

Σταθάς Γιάννης, Βουλευτής Βοιωτίας

Χαραλαμπίδου Δέσποινα, Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης